

іншою стороною обраної професії, повинен бачити як проблеми, які можуть його очікувати, так і шляхи їхньої профілактики і подолання. Причому, педагог повинен зуміти так вибудувати взаємодію з учнем, щоб стратегія саморозвитку останнього постала не тільки зрозумілою щодо цілей і засобів, а й обґрунтованою через його дійсні досягнення і переваги, і тому безперечно реальною. Необхідно при цьому передбачати не лише створення ситуації успіху для конкретних учнів, а й уміло проєктувати її на колектив, відзначати аналогії в діяльності інших, формувати наочні уявлення про професіоналізм на різних стадіях його розвитку і в різних способах виявлення. Важливо, щоб учень не тільки усвідомив результативність свого навчання, а й навчився самотужки ставити і розв'язувати задачі, похідні від власних досягнень і труднощів, що дасть йому змогу для подальшого успішного особистісно-професійного саморозвитку.

Список використаних джерел:

1. Мащак С. О. Професійне вигорання особистості як соціально-психологічна проблема. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2012. №2. С. 444–452.

2. Клибанівська Т. Професійна ідентичність: теоретичний аспект. [Ел. ресурс]. Реж. доступу до дж.: http://www.tpsp-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2020/part_2/12.pdf

3. Радзімовська О.В. Психолого-педагогічна технологія розвитку професійної ідентичності учнів професійно-технічних навчальних закладів [Ел. ресурс]. Реж. доступу до дж.: https://lib.iitta.gov.ua/3197/1/%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85.-%D0%BF%D0%B5%D0%B4.%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2.%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84.%D1%96%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82.%D1%83%D1%87%D0%BD%D1%96%D0%B2_%D0%9F%D0%A2%D0%9D%D0%97_%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BE_22.01.14.pdf

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МОБІЛЬНОГО МУЛЬТИМЕДІЙНОГО КОМПЛЕКСУ ОНІКО ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ

Білаш С. М., Пирог-Заказнікова А. В., Білаш В. П.
(Полтава, Україна)

У сучасному суспільстві освіта людини перебуває в умовах цифрового освітнього середовища. Сьогодні цифрова трансформація освіти має на меті підвищення її якості та доступності для здобувачів,

досягнення нових освітніх результатів, дотичних до вимог сучасного цифрового суспільства. З'являються нові вимоги до всіх учасників освітнього процесу: від особистісних і професійних якостей, творчих, креативних можливостей до знань і вмінь оперувати ними [1, 2]. До переваг, яка дає широке впровадження цифрових освітніх технологій у простір медичного вишу слід віднести можливість реалізовувати гнучкий освітній дискурс за рахунок симуляторів віртуальної і доповненої реальності [4], що розширює демонстраційні та навчальні можливості, дозволяє створювати і інтегрувати точні тривимірні моделі реальних об'єктів і формувати віртуальне освітнє середовище, моделює реальні ситуації, що дає можливість студентам зануритися в абсолютно штучні і в той же час справжні обставини, з якими вони можуть зіткнутися при виконанні своєї професійної діяльності, замінює старий підхід до реальних надзвичайних ситуацій новим, цифровим, безпечним і економічно ефективним, щоробить їх ідеальними для навчання майбутніх медиків та сприяє набуттю професійних компетентностей необхідних для успішного освоєння майбутньої професії.

Зокрема, для візуалізованого подання навчального матеріалу на кафедрі клінічної анатомії і оперативної хірургії Полтавського державного медичного університету використовується мобільний мультимедійний комплекс ОНІКО, (інтерактивний, анатомічний стіл), що забезпечує майбутнім медикам максимальну гнучкість у навчанні та дозволяє легко і зручно демонструвати слайди, атласи, презентації PowerPoint, HD відео контент, 3D-моделі та анімацію, а також використовувати будь-яке програмне забезпечення на базі операційних систем Windows та Android [3].

Потрібно відзначити, що мультимедійний комплекс демонструє повнорозмірну модель трупа людини, дозволяючи студентам розглядати всі структури від кісток до органів, відсувати, наприклад, у 3D форматі, відрізати, реконструювати, збільшувати або зменшувати розмір, розташовувати поперек (в основному для оцінювання анатомічної форми та взаєморозташування органів усередині тіла людини). Унікальні технології анатомічного столу дозволяють моделювати чоловіче та жіноче тіла, що відрізняються анатомією певних областей.

Використання цієї інноваційної освітньої технології дозволяє майбутнім медикам також освоїти низку моторних навичок у віртуальному середовищі. Сенсор розпізнає одночасно 15 точок дотику, що дозволяє використовувати інтерактивний контент одночасно декільком користувачам. Крім того, анатомічний стіл може демонструвати безліч дрібних деталей, які з великою ймовірністю можна упустити, працюючи з пластинатом або анатомічним препаратом. Ще більше розширює сферу його застосування можливість завантажувати та розглядати рентгенівські знімки,

результати УЗД, МРТ та КТ. Завантажена в 3D-анатомічний стіл додаткова цифрова бібліотека також сприяє, наприклад, досягнення студентами зв'язку між нормальною анатомією та патологією людського організму.

За допомогою певних програм можна освоїти деякі практичні навички у віртуальному середовищі: як і де проводити розріз, що використовується на справжніх операціях. Роблячи цей розріз, можна побачити пошарову будову певної галузі; а також є функція відміни, яка дозволяє за секунду відновити тканини, пошкоджені неправильним розрізом. Крім того, анатомічний стіл дозволяє майбутнім медикам розглядати певні системи, що допомагає значно індивідуалізувати навчальний процес. Будова органів та систем може бути представлена різних аспектах: КТ, МРТ та у 3D вигляді, завдяки чому студенти можуть по-різному досліджувати та препарувати модель людини; порівнювати патологічні та нормальні структури: анатомічний стіл дозволяє студентам препарувати сотні структур – від здорових до патологічних органів; до того ж анатомічний стіл має можливість подати патологічні моделі органів, які можуть бути використані для оцінки та порівняння названої структури з нормальною [1]. Можливість завантажувати та розглядати різні рентгенівські знімки (КТ та МРТ) розширюють можливості цього унікального засобу навчання. Студенти можуть відкрити частини людського тіла, які важко розглянути, використовуючи інші освітні інструменти. Завдяки розміру екрану безліч студентів одночасно можуть розглядати анатомічні структури, збільшуючи чи зменшуючи розмір структури, досліджувати різні їх особливості. Особливі медичні випадки, якщо вони завантажені у вигляді КТ, МРТ або УЗД, можуть бути вивчені у всіх деталях (такі знімки створюють зв'язок між анатомією та реальними клінічними випадками).

Зауважимо, що деякі анатомічні області представлені в деталізованому вигляді з високою роздільною здатністю: спеціальні опції підвищують здатність демонстрації зображення високої якості (що особливо важливо для кращого запам'ятовування), а також можливість обертання зображення та зміна його звичного положення та кута перегляду. Так, за допомогою дотиків студенти можуть збільшувати розмір певної частини тіла та повертати її у різних напрямках, щоб досліджувати з усіх боків для детального вивчення. Використання анатомічного столу допомагає студентам описати топографічні співвідношення та взаємовідносини органів.

Застосування мультимедійного комплексу ОНІКО дозволяє покращити якість знань із ряду медичних дисциплін: Анатомії (інтерактивний анатомічний атлас, який дозволяє вивчати анатомію і фізіологію людини в режимі онлайн); радіології (ОНІКО сумісний з усіма методами променевої діагностики, надаючи можливість користувачам легко завантажувати потрібні матеріали та мають доступ

до таких самих інструментів, котрі радіологи використовують у своїй практиці); гістології (дисплеєм для перегляду патологій надає можливість вносити гістологічні зображення з різним забарвленням та з'єднувати їх зі сканами КТ та МРТ пацієнта, а потім збільшувати і вивчати патологічні зміни на клітинному рівні); ортопедії та хірургії (додаткове розширення для доопераційного планування дозволяє інтерактивно оцінювати та обговорювати різноманітні випадки та стратегії) тощо.

Отже, до переваг ОНІКО – слід віднести: великий інтерактивний екран з системою індикації зображень, який забезпечує взаємодію з 3D-зображеннями людського тіла, отриманих при КТ або МРТ; детальні дослідження змодельованих організмів дозволяють студентам-медикам краще зрозуміти анатомічні функції та індивідуальні відмінності людей; віртуальну дисекцію реальних клінічних випадків (наочна презентація тканин скелета, м'язів, органів і м'яких тканин шляхом віртуального поділу, сегментації або відшарування шарів тканини тощо); освітній портал – підключення для обміну клінічними випадками з іншими установами різних країн світу; 55-дюймовий мультисенсорний екран, що підвищує якість навчання, використовуючи інтерактивну натуральну величину 3D зображень анатомії реальних пацієнтів.

Саме тому, грамотне поєднання пояснення викладача із засобами нових інформаційних технологій, використання як додаткового інструменту для покращення освітнього процесу мобільного мультимедійного комплексу ОНІКО дає можливість зрозуміти, будову людського організму, значно підвищити якість медичної освіти. Таким чином, широке впровадження та подальший розвиток освітніх цифрових технологій є неминучим на шляху трансформації вищої медичної освіти. Виклики, що постали перед вищою освітою, зокрема медичною, унаслідок пандемії Covid-19, значним чином пришвидшили процеси діджиталізації в освіті. Наразі конкурентоздатність на ринку освітніх послуг визначається саме відкритістю та готовністю вишу до нового, умінням своєчасно адаптуватися та змінюватися відповідно до реалій сьогодення з метою формування професійних компетентностей майбутніх медиків.

Список використаних джерел:

4. Арешонков, В. Ю. (2020). Цифровізація вищої освіти: виклики та відповіді. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 2(2). DOI: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-13-2>

5. Воронова, Н. (2019). Цифрові освітні ресурси в теорії і практиці сучасної зарубіжної освіти. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*, (9), 37–47. DOI: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.9.2019.174534>

6. Кононов Б. С., Білаш С. М. (2021). Методичні основи підготовки іноземних студентів медиків до професійної діяльності. *Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи*: Мат-ли VI Міжнар. наук.-практ. конф. Полтава. Астроя. 355 с.

7. The Future of Jobs Report 2020 World Economic Forum [Electronic resource]. – viewed 20 February 2021, Access mode: http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2020.pdf

РОЛЬ ПЕРСОНАЛУ НА СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Большая О. В., Білик А. В.

(Полтава, Україна)

Управління людьми як ресурсом підприємства, порівняно з управлінням іншими ресурсами є набагато складнішою справою. По-перше, люди наділені інтелектом, їх реакція на управління є емоційною, продуманою, не механічною і це означає, що процес управління ними є двосторонній. Тому, управління людськими ресурсами вимагає особливих підходів і методів управління. Якщо управління речовинними, неречовинними та фінансовими ресурсами не призводить до свідомого реагування керованої системи на керуючу, то при впливі на людський ресурс, керівник може отримати неадекватну та несподівану для нього реакцію. По-друге, завдяки людській свідомості, можливості саморозвитку та самоорганізації очікуваний результат і наслідки від управління можуть бути неадекватними, надаваним наказам – від отримання динамічного зростання до повної руйнації підприємства. По-третє, треба враховувати, що за допомогою людського ресурсу здійснюється управління іншими ресурсами, тобто є присутнім синергетичний ефект, який може суттєво посилити або знизити ефективність управління іншими ресурсами. По-четверте, людський ресурс може брати участь на підприємстві на довготерміновій основі, оскільки трудове життя людини може продовжуватись протягом декількох десятків років. По-п'яте, працівники приходять в організацію усвідомлено, з певними цілями і мотивами, іноді протилежними від цілей розвитку підприємства і їх цілі та мотиви обов'язково змінюються протягом часу. При цьому власні думки людина може і не афішувати або навіть свідомо приховувати. У найбільш негативному випадку людина може вдатися до крадіжки ресурсів підприємства [7].

Сучасна роль персоналу на підприємствах неоднозначна. Для одних підприємств людина є провідним ресурсом, а для інших значення людського ресурсу мінімальне. Наочно побачити ці відмінності можна по оплаті праці. Існують суттєві відмінності в оплаті праці залежно від сфери діяльності, кваліфікації, ступеня ризику